

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

208895

ผลของโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพ
การ์ตูนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย
THE EFFECT OF LEARNING PROGRAM THROUGH A GROUP PROCESS
AND CARTOON STORYBOOK TO SELF CARE BEHAVIOR IN SCHOOL
AGE CHILDREN WITH THALASSEMIA

นางสาวช่อฉัตร งามงษ์

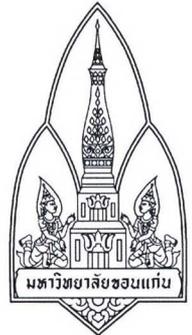
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

600257467

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผลของโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพ
 การ์ตูนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย
 THE EFFECT OF LEARNING PROGRAM THROUGH A GROUP PROCESS
 AND CARTOON STORYBOOK TO SELF CARE BEHAVIOR IN SCHOOL
 AGE CHILDREN WITH THALASSEMIA

นางสาวช่อลัดดา งอกวงษ์

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 พ.ศ. 2553

ผลของโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่านิทานประกอบ
ภาพการ์ตูนต่อพฤติกรรมการดูแลของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย

นางสาวช่อลัดดา งอกวงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2553

**THE EFFECT OF LEARNING PROGRAM THROUGH A GROUP PROCESS
AND CARTOON STORYBOOK TO SELF CARE BEHAVIOR IN SCHOOL
AGE CHILDREN WITH THALASSEMIA**

MISS CHOLADDA BOONRAMEE

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
IN PEDIATRIC NURSING
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010

นางสาวช่อลัดดา ออวงษ์. 2553. ผลของโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพการ์ตูนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพเด็ก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ตั้งวรพงศ์ชัย

บทคัดย่อ

208895

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi - experimental research design) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (two groups pre-post test design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพการ์ตูนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเด็กโรคธาลัสซีเมียอายุ 6-12 ปี ที่เข้ารับการรักษาที่ศูนย์สุขภาพชุมชนโพนทอง ตำบลโพนทอง อำเภอบ้านแพวง จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยการจับฉลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพการ์ตูน และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และการตรวจสอบความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficiency) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์รวม 0.898 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มด้วยการทดสอบการทดสอบ ที กรณี 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) และภายในกลุ่มด้วยการทดสอบ ที กรณี 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (Paired t-test) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง ไม่แตกต่างกันในระยะเวลาห่างกัน 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่าการใช้โปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพการ์ตูน ทำให้ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมียมีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ถูกต้องและเหมาะสมกว่าผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมียที่ไม่ได้รับโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการเล่นนิทานประกอบภาพการ์ตูน

Choladda Boonamee. 2010. **The Effect of Learning Program Through a Group Process and Cartoon Storybook on Self Care Behavior in School Age Children with Thalassemia.** Master of Nursing Scienc Thesis in Pediatric Nursing, Graduate School, Khon Kaen University.
Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Jintana Tangvoraphonkchai

ABSTRACT

208895

This study is a quasi – experimental research. The purpose of the study was to determine the effect of learning program through a group process and Cartoon Storybook on self care behavior in school age children with thalassemia. The sample were the school age children with thalassemia The samples also were the school age children who sought medical services at thalassemia clinic of Phontong Primary care unit, Tombon Phontong, Amphur Banphaeng, Nakornphanom Province. The 30 samples. Purposive random sampling technique was applied by drawing lots. The first 15 subjects were assigned to be experimental group the next 15 subjects were assigned to be a control group. The experimental group was applied for learning program through a group process and Cartoon Storybook with using group process. The quality of the questionnaires were determined by Cronbach's alpha Coefficiency. The content validity was examined by 5 experts. The reliabilities were universal self care requisites of showed 0.898. The data were analyzed by using frequency, percentage, aritmatic mean, standard deviation, Paired t-test and Independent t-test. The results of this study were as follows. After the experiment, the mean score of self care behavior of the experimental group was significantly higher than the control group ($P < 0.01$). The mean score of self care behavior of the experimental group after the experiment was significantly higher than the mean score of self care behavior of the experimental group before they entered the learning program through a group process and Cartoon Storybook with using group process. ($P < 0.01$). For the control group, the mean score of self care behavior show no significant of within 4 week interval.

As result of this study, it show the learning program through a group process and Cartoon Storybook with using group process can assist the school age children with thalassemia to demonstrate better self care behaviors. On the basis of this study, recommendation are suggested the learning program through a group process and Cartoon Storybook

งานวิทยานิพนธ์นี้ขอมอบส่วนที่ดีให้บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาจาก รศ.ดร.จินตนา ตั้งวรพงค์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่รักและเคารพยิ่ง ที่ได้ให้คำชี้แนะ คำปรึกษา ให้ความรู้ ให้กำลังใจแก้ไขอุปสรรคและข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้ความรักความเอาใจใส่ อย่างเสมอมา รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้วิจัยรักการทำงาน สนับสนุนและเป็นแบบอย่างที่ดีมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์มณฑิรา เขียวยิ่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. ชลิตา ธนฐิติระกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการ ปรับปรุงงานวิจัยให้มีคุณค่าและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย รวมทั้งคณาจารย์ประจำหลักสูตรการพยาบาลสุขภาพเด็กทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้การพยาบาลสุขภาพเด็ก แนวคิดทางการพยาบาล รวมทั้งสาธารณสุข อำเภอบ้านแพ้ว เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอบ้านแพ้วทุกท่าน ผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครองทุกคน ขอคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประมุข งอกวงษ์ และคุณแม่ศรีเพชร งอกวงษ์ น้องชายทั้งสองคน ผู้เป็นกำลังใจที่ดี คุณพ่อพีระพงษ์ และคุณแม่กรองผกา บุญระมี ผู้คอย ให้การสนับสนุนในทุกด้าน และขอขอบคุณ คุณวรรงค์ และเด็กชายธัญเทพ บุญระมี ผู้เป็นตั้ง ดวงใจ ที่คอยให้กำลังใจ แรงใจเสมอมา และปียมิตรทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จไป ด้วยดี

ช่อลัดดา งอกวงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำอุทิศ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	4
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	4
4. สมมุติฐานการวิจัย	5
5. ขอบเขตการวิจัย	5
6. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	5
7. นิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	5
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. โรธาลัสซีเมีย	9
2. พัฒนาการของเด็กวัยเรียน	19
3. แนวคิดทฤษฎีการดูแลตนเอง	20
4. โปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม	36
5. การเล่นิทานประกอบภาพการ์ตูน	44
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	50
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
5. วิธีการดำเนินการวิจัย	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. จริยธรรมในการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	58
7. การวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล	60
1. ผลการวิจัย	60
2. การอภิปรายผลการวิจัย	64
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	69
1. สรุปผลการวิจัย	69
2. ข้อเสนอแนะ	70
เอกสารอ้างอิง	72
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก - แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล	79
- แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย เด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย	
ภาคผนวก ข - คู่มือโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม	85
- นิทานประกอบภาพการ์ตูนเด็กป่วยโรคธาลัสซีเมีย	
ภาคผนวก ค - คำชี้แจงอาสาสมัคร	111
- แบบฟอร์มยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย	
- การพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์	
- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประวัติผู้เขียน	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	61
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย เด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมียระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	63
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมียก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง	64

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แนวคิดพื้นฐานทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม	21
ภาพที่ 2 โครงสร้างของความสามารถในการดูแลตนเอง	28